

Verslag Architectuurraad 16-04-2020

Aanwezig: Olav Loite (VDOD, Topicus), Bram Gaakeer (OCW), Dirk Linden (Kennisnet, CTO), Tom van Veen (SURFmarket), Arjan Aarnink (CITO), Marc Berenschot (Utwente, namens het HORA Architectenberaad), Remco de Boer, Maarten de Niet (architecten Edustandaard/Kennisnet), Henk Nijstad (Bureau Edustandaard/Kennisnet), Gerald Groot Roessink (DUO), Brian Dommissie (Kennisnet, adviseur PO-Raad en VO-raad), Rimmer Hylkema (GEU, ThiemeMeulenhoff), Bart Ratgers (CvTE), Jacob Hop (saMBO-ICT, Aventus), Edwin Verwoerd (Iddink, distributeurs)

Gast spreker: Frans van Neerbos (saMBO-ICT); Tonny Plas (secretaris Edu-K)

Afwezig: Mark de Jong (Inholland, Architectenberaad HORA)

Alle hieronder genoemde presentaties staan op www.edustandaard.nl/architectuurraad/

1. Opening, mededelingen, notulen, agenda

De voorzitter heet iedereen welkom via deze Teams-bijeenkomst, en speciaal onze gast Frans van Neerbos van saMBO-ICT.

De voorgestelde agenda wordt overgenomen. De notulen van 31 januari 2020 worden ongewijzigd vastgesteld.

2. Update Route21

Frans van Neerbos presenteert over het proces en de inhoud om te komen tot de nieuwe sectorarchitectuur voor MBO-instellingen onder de werknaam Route21 (zie slides) welke de bestaande TripleA en diverse andere architectuur-gerelateerde documenten moet gaan vervangen. De werknaam impliceert dat de nieuwe sectorarchitectuur er in 2021 moet zijn. Frans geeft aan dat als principe wordt gehanteerd dat er vooral (informatie-)modellen worden hergebruikt van bijv. de HORA (applicatiefunctie-modellen etc), de AMIGO-gegevenslaag (logische informatiemodellen van een student, toets, leerresultaat) en uiteraard RIO in plaats van zelf nieuwe modellen te ontwikkelen. En dat de samenhang tussen deze modellen over sectoren heen belangrijk zijn, evenals (uiteraard) de geschiktheid voor gebruik in de eigen sector. Tom van Veen vraagt hoe de governance eruit zou kunnen zien van de samenhang tussen de sector referentiemodellen. Daar ligt zeker vanuit ROSA-perspectief een taak voor de Architectuurraad, vandaar ook deze presentatie. Verder wordt het makkelijker als het belang duidelijker wordt van samenhang en waar die samenhang dan nodig is.

afgesproken: saMBO-ICT houdt de Architectuurraad op de hoogte van relevante ontwikkelingen van Route21, en vice versa.

3. Update AMIGO

Remco de Boer start met een overzicht van wat er gebeurd is sinds de laatste bijeenkomst 31 januari. Hij vraagt extra aandacht voor de antwoorden van AMIGO-team op de ingediende review-vragen. Hij geeft aan dat een definitieve

edustandaard

oplevering van de AMIGO-methodiek nog op koers ligt voor de 1.0 versie tegen de zomer van 2020. De Architectuurraad krijgt deze versie ter advisering voor de bijeenkomst van 2 juli. Daarna kan nog een periode van brede review worden ingelast. Er is nog een afhankelijkheid van het traject voor Toetsresultaten PO dat loopt samen met Edu-K: daarmee wordt ook dat deel van het logische informatiemodel beproefd. Brian geeft nog aan dat ook de zgn. naming & design rules voor de technische berichtstructuren (XSD, JSON) onderdeel zouden moeten zijn van de AMIGO-methodiek. Vastgesteld wordt dat dit misschien nog meer tijd nodig heeft en ook een grote afhankelijkheid heeft van de tooling. Gezien de modulariteit van de hele AMIGO-werkwijze zou dit ook na AMIGO 1.0 als aanvulling op de werkwijze beschikbaar kunnen komen, en zich daarnaast ook met een eigen dynamiek kunnen ontwikkelen.

Maarten de Niet presenteert de stappen van de voortbrengingsstraat, de te gebruiken standaarden (oa. MIM1.1 voor logische informatiemodellen) en de tooling waar nu aan wordt gewerkt (Enterprise Architect, Imvator, etc).

Gerald Groot Roessink presenteert het idee van een Virtuele Linked Data Repository voor logische informatiemodellen in het onderwijs. Dit is een centrale plek waar alle belangrijke informatiemodellen zijn samengebracht (virtueel). Het format is Linked Data, op dit moment de beste en meest logische manier zodat de modellen onderling goed kunnen worden gerelateerd én de herbruikbaarheid voor andere ketenpartij kan worden ondersteund. Dat is ook conform MIM1.1. DUO en Kennisnet zijn ook een traject gestart om de interoperabiliteit tussen de AMIGO (ROSA)-modellen en de grote DUO-modellen zoals RIO en BRON kan worden vormgegeven. Onderdeel van dit traject is ook een nieuwe stap naar een *onderwijsbegrippen-cloud*, een verzamelplek voor alle formele (en wellicht niet-formele) begrippen in het onderwijs inclusief hun definities en relaties. DUO en Kennisnet willen graag ook andere partijen erbij betrekken, te beginnen met SLO en SBB voor het curriculum. De verwachting is ook dat er standaardisatie nodig zal zijn oa. middels het ontwikkelen van een onderwijsprofiel voor de MIM-standaard voor logische informatiemodellen.

Vastgesteld:

De Architectuurraad is heel positief over de ontwikkelingen van AMIGO. Ze verwacht dat AMIGO versie 1.0 inderdaad op 2 juli gereed kan zijn ter bespreking. Onderdelen zoals 'Naming & design rules' hoeft niet persé in dezelfde tempo te gaan, maar vormen wel een belangrijk onderdeel van het interoperabiliteitsraamwerk.

De Architectuurraad spant zich actief in om de achterban te betrekken bij de reviewcommentaren en de antwoorden van het AMIGO-team

4. Verzoek KRO's mbt sectorbrede beveiligingsstandaarden

Bram Gaakeer licht het verzoek toe dat recent door de KRO's aan Edustandaard is gedaan:

1. Een opdracht aan Edustandaard om de nieuwe WDO-beveiligingsstandaarden en bestaande toegangsstandaarden op te nemen in de ROSA. Dit is in lijn met de Europese Toegankelijkheidsrichtlijnen die inmiddels zijn opgenomen in de ROSA.
2. Een adviesverzoek aan Edustandaard over hoe nu en in de toekomst de implementatie van en toezicht op WDO-standaarden en onderwijsstandaarden in het algemeen kan worden georganiseerd.

Het betreft standaarden als TLS/HTTPS, DNSSEC, DKIM, DANE en DMARC. De Architectuurraad praat kort door over wat deze standaarden precies voor wie gaan betekenen, hoe de posities zich verhouden tussen de KRO's, OCW, de implementatiepartijen, enz. Het is nog niet altijd eenduidig of deze afspraken één-op-één binnen de onderwijscontexten kunnen worden overgenomen en hoe daadwerkelijke implementatie te bereiken.

Stap 1 is in ieder geval deze overheidsbrede standaarden op te gaan nemen in de onderwijscontext: daarvoor lijkt de werkgroep UBV de logische kandidaat om dat werk op te pakken. Dirk Linden, voorzitter van die werkgroep, geeft aan dat dit werk al enige tijd geleden is gestart. Zie volgende agendapunt.

5. Concept-afspraken werkgroep Uniforme Beveiligingsvoorschriften (UBV)

Namens de [werkgroep UBV](#) presenteert de werkgroepvoorzitter Dirk Linden de concept-afspraken die recent is opgesteld: [Uniforme beveiligingsvoorschriften versie 0.2](#). Deze kent ook een profiel voor uitwisselingen gebaseerd op Edukoppeling, die op verzoek van en in samenwerking met de werkgroep Edukoppeling is opgesteld. Vanuit Edukoppeling-architectuur en standaarden kan hier dan naar verwezen worden (en hoeven deze voorschriften niet meer expliciet binnen het Edukoppeling-raamwerk worden beheerd). Bovendien is hiermee de toepasbaarheid van het profiel ook niet tot op Edukoppeling-gebaseerde uitwisselingen beperkt maar geldt het ook voor uitwisselingen die nog met een andere technologie worden geregeld maar waarbij het toepassingsdomein en beveiligingseisen identiek zijn (uitwisseling van vertrouwelijke (persoons)gegevens).. Op termijn verwacht Dirk ook profielen voor andere typen uitwisselingen (andere toepassingsdomein, geen privacy-gevoelige gegevens etc.). Er is een gemeenschappelijke basis waarmee de werkgroep UBV de samenhang bewaakt tussen de verschillende profielen. Het is de bedoeling dat voor afspraken gebaseerd op Edukoppeling en andere (gelieerde) afspraken zoals die gelden voor OSO, Basispoort en andere voorzieningen en uitwisselingen, hier naar wordt verwezen in plaats van zelfstandig definiëren van beveiligingsvoorschriften op deze architectuurlaag. Dit past ook prima in de AMIGO-werk & -denkwijze.

Dirk is tevreden met de bezetting van de werkgroep, echter nu de concept-afspraken UBV beschikbaar is, is het zaak dat het draagvlak en de review wordt uitgebreid: werkgroepen waar deze afspraken op van toepassing is moeten snel gaan meekijken en reviewen, te starten uiteraard bij de werkgroep Edukoppeling (eerste gesprekken zijn al gestart). Maar ook andere werkgroepen die hier op termijn mee te maken krijgen, zoals de OSO-groep, moeten worden uitgenodigd om mee te kijken. Dirk geeft aan dat de werkgroep UBV snel (enkele weken, in ieder geval vóór de volgende bijeenkomst van de Architectuurraad) hiervoor een planning opstelt.

De Architectuurraad looft de werkgroep voor de aanpak en de vorderingen; Rimmer Hylkema is ook zeer tevreden – als lid van de werkgroep – over de implementatiegerichtheid die de werkgroep heeft. Bram Gaakeer maakt zich wel zorgen of de werkgroep genoeg capaciteit heeft om tempo te kunnen maken met de hele set van beveiligingsafspraken. Dirk zegt toe dat de werkgroep ook hiervoor met een overzicht & planning komt.

Conclusie:

De Architectuurraad looft de werkgroep UBV met de voortvarende aanpak die heeft geleid tot de set van concept-voorschriften.

Actie Dirk: opstellen overzicht voor de Architectuurraad hoe het draagvlak en de review gaat verlopen voor UBV 0.2. Uiterlijk vóór de volgende Architectuurraad op 2 juli, maar indien mogelijk eerder in verband met het gewenste tempo van invoering.

Actie Dirk: overzicht geven tav. de aanpak van de andere WDO-beveiligingsstandaarden.

6. Update ontwikkeling REST-profiel

Brian Dommissie praat de Architectuurraad kort bij. Tegen de zomer verwacht Brian dat het er een voorstel ligt voor het REST-profiel om op te nemen in Edukoppeling. De punten waar nog een besluit over moet worden genomen in de werkgroep is met name op welke wijze de routing van en naar de eindorganisatie moet worden vormgegeven, dus de partij (in het onderwijs is dat vaak de onderwijsaanbieder) waarvoor een SaaS-leverancier haar bewerkingen uitvoert waaronder de gegevensuitwisseling met andere partijen. Binnen REST zijn daar meerdere oplossingen voor

edustandaard

maar aansluiten bij een veel gehanteerde oplossing die ook nog eens waarschijnlijk in de bredere overheid voorgeschreven gaat worden, heeft uiteraard de voorkeur, ook al is dit nog geen absolute zekerheid.

Voorts wordt de overkoepelende Edukoppeling-architectuur flink anders opgezet zodat zowel de WUS als de REST-profielen daardoor goed afgedekt worden. Dat er 1 UBV-profiel komt voor de hele Edukoppeling-architectuur, dus zowel voor de WUS als de REST-varianten, is hierbij een goede ontwikkeling.

Tegen de zomer zou er, zoals het er nu naar uitziet (de werkgroep komt op 29 april weer bij elkaar) een REST-profiel moeten liggen, conform de eerder uitgesproken verwachtingen, dus Brian verwacht dat in de AR van 2 juli dit op de agenda kan staan. Na behandeling in de AR is een openbare consultatie voorzien die loopt tot september.

7. Adviesaanvraag van Edu-K aan Edustandaard over de kwestie 'vraagstuk achternaam'

De secretaris van Edu-K, Tonny Plas, licht het verzoek toe mbt. het 'vraagstuk van de achternaam leerling' (zie stukken bij deze vergadering). Vanuit de Architectuurraad klinken geluiden dat het weglaten van de achternaam zeer ongewenst is voor diverse uitwisselingen. Ook wordt betwijfeld of er een duidelijk doelbindingsbesluit is waarop het weglaten van de achternaam is gebaseerd.

Er spelen nog veel meer aspecten die deze kwestie complexer maken, zoals; is er wel eenduidigheid over deze aanvraag vanuit Edu-K? Voornaam of roepnaam als identificerend kenmerk (NB Roepnaam is vanuit internationale standaardisatie het meest gebruikelijk)? En de inschatting tot welke implementatielast mogelijke oplossingen kunnen leiden kan door de Architectuurraad moeilijk worden beantwoord, dat weten de implementatiepartijen het beste.

Het lijkt noodzakelijk om deze kwestie weer terug te nemen naar de tekentafel. Diverse leden van de Architectuurraad bieden de secretaris van Edu-K hun hulp aan bij het duidelijk krijgen van de exacte problematiek.

Daarnaast is duidelijk geworden dat het belangrijk dat er meer helderheid komt over de status en reikwijdte van het [Edu-K attributenbeleid](#). En hoe die zich verhoudt tot IAA-ontwikkelingen en -denkbeelden die vanuit de bredere overheid spelen en die in de IAA-werkgroep worden uitgewerkt. Het hanteren van meer rigide profielen zou bovendien haaks staan op het maken van contextspecifieke afspraken zoals dat met de AMIGO-aanpak juist wordt ondersteund. NB. Versie 1.1 van het Attributenbeleid, vastgesteld door Edu-K in november 2019, is als document toegevoegd aan de stukken van deze vergadering.

Besluiten & actiepunten:

De adviesaanvraag wordt mee terug genomen naar de Edu-K tafel en wellicht in aangepaste vorm op een later moment ingediend. Tevens onderzoekt de secretaris van Edu-K of het Edu-K attributenbeleid duidelijker kan worden gepositioneerd en ook een formele status kan krijgen bij Edustandaard cq. opgenomen kan worden in de ROSA.

8. Review UWLR versie 2.3

De projectgroep Ketenimplementaties PO van Edu-K nodigt alle betrokkenen in het Toetsdomein uit om kennis te nemen van en feedback te geven op een afspraak die is ontwikkeld vanuit de noodzaak om te komen tot uitfasering van de LAS-key en het alleen nog maar hanteren van het ECK-id. Deze afspraak is in eerste instantie bedoeld voor het PO, voor de contexten methodegebonden toetsen en voor de landelijke toetsen. Omdat er behoefte is dat er een

edustandaard

afpraak nog voor deze zomer er komt, is door de stakeholders binnen deze contexten besloten om zich voorlopig nog te baseren op het bestaande UWLR en hierop een wijziging te gaan maken die als UWLR 2.3 nu is uitgewerkt. Alle informatie inclusief documentatie over UWLR 2.3 kunt u vinden op [de website van Edustandaard](#). Ook het VO en MBO krijgen met de uitfasering van het LAS-key op termijn te maken en betrokkenen worden dan ook van harte uitgenodigd mee te kijken en te bepalen of een vergelijkbare afspraak ook voor de contexten in die sectoren noodzakelijk is om nu al op te gaan stellen of dat men daar wellicht een nieuwe afspraak wil gaan maken gebaseerd op de AMIGO-methodiek. De reviewperiode loopt tot 15 mei 2020.

De Architectuurraad staat achter de keuze om voor deze problematiek deze variant UWLR 2.3 voor in eerste instantie het PO te ontwikkelen. En juicht het toe dat ook VO en MBO in de review worden betrokken. VO en MBO hebben zoals gezegd daarna nog de vrijheid om hier eventueel nog andere keuzes te maken, aangezien voor hen de implementatie niet zo urgent is. Er wordt voldoende review-tijd gevraagd ivm. de meivakantie.

Henk Nijstad licht namens Bureau Edustandaard nog toe dat de activiteiten van de overkoepelende werkgroep UWLR zijn bevroren vanwege de transitie naar AMIGO. En in de praktijk worden dit soort aanpassingen op de huidige UWLR vanuit kleinere & specifieke groepen belanghebbenden aangezwengeld.

Besluiten & actiepunten:

Architectuurraad ziet geen architecturale bezwaren tegen de concept-afspraken UWLR 2.3 en ondersteunt actief de reviewperiode.

Bureau Edustandaard zal een email versturen naar alle Edustandaard-leden met de oproep tot review.

9. WVTTK en sluiting

Sluiting rond half 5.

Volgende bijeenkomst: donderdag 2 juli 2020, 13:30 – 16:30 uur (lunch vanaf 12:45 uur - indien we al weer fysiek bij elkaar kunnen komen).